

Frazeologemos „skaičiuoti žvaigždes danguje“ semantika (baltarusių tradicijos pagrindu)

Cimafejus AVILINAS

Frazeologema „skaičiuoti žvaigždes danguje“ yra ir daugelio įvairių paremių (mįslių, priežodžių, patarlių bei pan.), apeiginių liaudies dainų (pavyzdžiui, pavasario bei rudens) centrinis dėmuo, ir papildomas aprašomasis elementas, pasirodantis didžiųjų folkloro žanrų (pasakų, sakmių ir pan.) siužeto eigoje. Išvados, gautos išanalizavus folkloro bei etnografijos tekstus (daugiausia XIX–XX a.), kuriuose pasitaiko ši frazeologema, siūlo tam tikras jos kilmės, semantikos bei socialinės reikšmės interpretacijas.

Struktūriškai atitinkamas paremijas grindžia universalinė binarinė opozicija: „subjektas gali suskaičiuoti žvaigždes danguje – negali suskaičiuoti žvaigždžių danguje“. Sugebėjimas atlikti šį veiksma visų pirma būdingas tiems liaudies dainų ir kitų folkloro bei religinių tekstų personažams, kurie pasižymi atgamtinėmis ar maginėmis galiomis. Dainose tai, pavyzdžiui, Mėnuo arba Jurgio žirgas, lietuvių dainose – Saulė (23, 11). Pastebėta (7, 71–75; 8, 284–288), jog žirgas gali priklausyti ir mėnuliui ar tiesiog jį atstoti:

Ясен мясячык / Па небу хадзіў, / Па небу хадзіў / Да зоркі лічыў. / «Ох, зоркі, зоркі, / Хадзема за мною, / Хадзема за мною / Бога шукаці» „Šviesus mėnesėlis / Po dangų vaikštinėjo, / Po dangų vaikštinėjo, / Žvaigždeles skaičiavo. / ‘Ak, žvaigždės, žvaigždelės, / Eime su manim, / Eime su manim / Dievo ieškoti“ (žiemos ciklo daina); apie mėnulį: А з поўначы зоркі палічу „O nuo pusiaunakčio žvaigždes skaičiuosiu“ (kupolinė); apie Jurgio žirgą: Вушкамі неба падапрэ, / Вочкамі зоры палічыць „Auselėmis dangų paremia, / Akelėmis žvaigždes skaičiuoja“ (pavasario).

Plg. rusų pasaką apie Ivaną Bykovičių: ...Вот плывут они день и другой; вдруг ей (автор - Царице) сделалось грустно, тяжело – ударила себя в грудь, оборотилась звездой и улетела на небо. «Ну, – говорит Иван Быкович, – совсем пропала!» Потом вспомнил: «Аха, ведь у меня есть

товарищи. Эй, старички-молодцы! кто из вас звездочёт?» – «Я, батюшка; мое дело ребячье», – отвечал старик, ударился оземь, сделался сам звездой, полетел на небо и стал считать звезды; одну нашёл лишнюю, и ну толкать её! Сорвалась звездочка с своего места, быстро покатилась по небу, упала на корабль и обернулась царицею-золотыя кудри „Štai plaukia jie dieną, kitą; staiga jai [karalaitei] pasidarė liūdna, slogu – trenkė sau krūtinėn, pavirto žvaigžde ir nulėkė į dangų. ‘Na, – tarė Ivanas Bykovičius, – visai prapuolė!’ Paskui prisiminė: ‘Aha, juk aš turiu pagalbininkų. Ei, šaunieji seneliukai! kuris iš jūsų žvaigždžių skaičiuotojas?’ – ‘Aš, brangusis; mano darbas paprastas’, – atsiliepė senis, trenkėsi žemėn, pavirto pats žvaigžde, nulėkė į dangų ir ėmė skaičiuoti žvaigždes; rado viena daugiau, ir kad ims ją stumti! Atitrūko žvaigždelė iš vietos, greitai nusirito dangumi, nukrito į laivą ir pavirto auksaplauke karalaite“ (22,37).

Šis atgamtinis sugebėjimas „skaičiuoti žvaigždes“, taip pat atitinkamas „skaityti iš žvaigždžių“ (21), tradicinėje visuomenėje perkeliamas nepaprastais laikomiems žmonėms – raganiams, burtininkams, pribuvėjoms: *Пашчытае, шчытае зорачкі и скажэ: яго зорачкі нет* „Paskaičiuos, paskaičiuos žvaigždes, ir sakys: jo žvaigždės nėra“ (ten pat). K. Bagdanau savo darbe (11) pateikia analogiškas situacijas, kuriose žmogus yra saugus nuo ligos, kol burtininkas ar piktas žmogus negali ko nors suskaičiuoti, be kita ko, ir žvaigždžių. Pietvakarių Baltarusijos užkalbėjimuose personifikuota liga būdingai skaičiuoja žvaigždes: kol negali suskaičiuoti, jai neišeina pakenkti. Šiuo atveju „žvaigždes skaičiuojantis“ mitinis personažas yra liga. Įdomu, kad užkalbėjime nuo kaltūno tarp išvardijamų jo rūšių pasitaiko ir zornų „žvaigždės, žvaigždžių, žvaigždinis“ kaltūnas (12, 836).

Kita vertus, frazeologemos „skaičiuoti žvaigždes“ („skaityti iš žvaigždžių“) funkcinė paskirtis ir paties veiksmo prasmė, kai jį atlieka paprastas, profaniškas asmuo, gali būti tiesiog susiorientavimas erdvėje: *Zeglarz gwiazdy policzył i nadał imiona; tamtym Baby, Dzdzownice, te nazwał Wozami* „Jūrininkas žvaigždes paskaitė ir davė vardus: tam Sietynas, tam Šienpjočiai, tą pavadino Ratais“ (13, 15; standartinę sąsają „skaičiuoti (žvaigždes)“ ir „duoti vardus“ aptinkame Psalmėje 147.4: „Jis nustatė žvaigždžių skaičių, – kiekvieną jų vardu vadina“). „Priverstas buvo jis [Adomas] būti astronomu, žvaigždes įvardyti ir pagal jas skaičiuoti dienas, savaites, metus“ (14, 99). *Stellae nautis viam monstrant* „Žvaigždės jūreiviams kelią rodo“. Taigi pagal paskirtį veiksmą galima skirti jį „paprastą“ – orientaciją (jūreivio, keliaujančio pirklio, valstiečio) – arba maginį – likimo lėmimą (ragana, pribuvėja ir pan.). Reikia atkreipti dėmesį į žodžio *astronomija* kilmę (iš gr. *ἄστρον* „žvaigždė, žvaigždynas“ ir *νόμος* „paprūtys, nuostatas, įstatymas“) bei jo (sen.) baltarusiškuosius atitikmenis XVIII–XIX a. (pagal B. Lindės žodyną): *звездочетство* „žvaigždžių skaičiavimas, žvaigždžiaskaita“, *звездомертво* „žvaigždžių matavimas“, *звездозорець* „žvaigždžiažiūrys“. Literatūros kūriniuose šia frazeologema paprastai apibūdinama lyriška herojaus būklė. Pskovo tarmėse frazeologema pavartojama išmokant fantą jaunimo žaidime (už pabučiavimą gatvėje) (15, 41).

Ypač verta pažymėti latvių tikėjimus, genetiškai artimesnius maginėms praktikoms, sulig kuriomis, žvaigždžių skaičiavimas gali lemti laimingą santuoką: *Deviņus vakarus pēc kārtas jāskaita zvaigznes, katru vakaru deviņas, tad pēc tam pirmais vīrietis, kuŗš sniedz roku, būs brūtgāns. Bet ja kādu vakaru ir apmācies, tad jāsāk atkal no gala skaitīt* „Devynis vakarus iš eilės reikia skaičiuoti žvaigždes, kas vakarą po devynias, tada pirmasis vyriškis, kuris po to paduos ranką, bus tavo jaunikis. Bet jei kurį vakarą apsiniaukę, tai reikia vėl nuo pradžių skaičiuoti“ (23, 12). Neabejotina, kad žvaigždžių *skaičiavimas* arba *skaitymas*, siekiant nuspėti arba nulemti santuokinę žmogaus būklę, kuri iš esmės reiškia naują žmogaus gyvenimo etapą, jo socialinio statuso pasikeitimą, buvo vienas iš svarbiausių daugybės įvairių maginių praktikų tikslų. Plg. baltarusių pasakojimą apie būsimo merginos likimo būrimą iš žvaigždžių: *Дажа такі былі жэншчэны, што на зорькі гадалі. Старуха адна была, дак адна там радзіла дачку, так яна палядзела і што-та ана*

там знала. Дак кажа: «Карацей, дзеўка родзіцца, но бяспарная, адзінокая будзе». А тады радзіўся... во эта другія, дык яна палядзела, бабка тая, дак кажа: «О, харашо», он і радзіўся... І действіцельна было... Адна радзілась красавіца, сорок святой пасватала, а за ньякога не пашла і засталася адна. Вы панямаеце, як угадывалі. А што яны там, хто ж іх знае, як яны там зналі... это ужо большая шывка(?), паглядзіць на неба, туды і глядзіць. Ну, вот на зорькі што-та яна глядзела... „Ir tokių buvo moteriškių, kurios iš žvaigždžių būrė. Viena senė buvo, tai ten vienai gimė dukra, tai ji pažiūrėjo ir kažką ten ji žinojo. Tai sako: ‘Žodžiu, gims mergaitė, tačiau beporė, vieniša bus’. O tada gimė... na tai kiti, tai ji pažiūrėjo, ta bobutė, ir sako: ‘O, gerai’, ir jis gimė... Ir tikrai buvo... Viena gimė gražuolė, keturiasdešimt piršlių pas ją buvo, o nė už vieno nėjo ir liko viena. Jūs suprantate, kaip nuspėdavo. O ką jie ten, kas gi juos žino, kaip jie ten žinojo... tai jau didelė?, pažiūri į dangų, ten ir žiūri. Na, tai j žvaigždes ji vis žiūrėdavo...“ (26, 42–44).

Svarbų vaidmenį perprasminant frazeologemą tradicinėje visuomenėje, tiek individualiai, tiek kolektyviai, vaidino krikščioniškos dogmos, plačiai paskleistos per atitinkamus institutus (cerkves, bažnyčias ir kt.). Antai anot jau minėtos Psalmės 147.4, Dievas „nustatė žvaigždžių skaičių, – kiekvieną jų vardu vadina“ (tai kartu ir vėl patvirtinimas žvaigždes suskaičiuoti turint galios tik antgamtinę, aukščiausią būtybę). Dar štai Senojo Testamento apokrifė „Apreiškimas Ezdrai“ (4, 10): „Ir tarė Dievas: ‘Suskaičiuok žvaigždes ir jūros smiltis, o kai sugebėsi jas suskaičiuoti, galėsi ir su Manimi teistis‘“. Teologas Petras Skarga savo veikale *Kazania na niedziele y swięta calego roku* (1618 m.) rašė: *En ktory gwiazdy y piasek morski policzyl... „Jis, kuris žvaigždes ir jūros smiltis suskaičiavo...“ (16, 6; 9, 23).* Visa tai ataidi su baltarusių pasakymu: *Тады ты мяне свірыдуеш, тады ты мяне счарадуеш, када перашчытаеш на небе звезды, на дрэве ліст, вы’еш тры мора вады, перашчытаеш дзве гары няску* „Tada tu mane apžavėsi, tada tu mane pakerėsi, kai suskaičiuosi dangaus žvaigždes, medžių lapus, išgersi tris jūras vandens, suskaičiuosi du kalnus smilčių“ (4, 241). Taip pat latvių: *... tas lai paliek gulot kā blūķis, stāvot kā stabs, kamēr saskaitītas visas zvaigznes pie debesīm, un visas smiltis, kas ir jūrmalā, un visi lietus pilieni, kas no debesīm krīt* „tas lai lieka gulėti kaip trinka, stovėti kaip stuobrys, kol bus suskaičiuotos visos žvaigždės

danguje ir visos smiltys, kurios pajūry, ir visi lietaus lašai, kurie iš dangaus krinta“ (23, 11).

Iš čia, matyt, ir kyla viena iš draudimo skaičiuoti žvaigždes priežasčių – kad nekiltų pagunda prilygti Dievui, aukščiausiai būtybei. Pagal tradicines pažiūras, už tokius veiksmus žmogus gali būti nubaustas mirtimi, plg. lietuvių tikėjimą: *Jeį suskaičiuosi savo žvaigždę, tai ji tuojau nukris, ir pats numirsi*; taip pat frazeologizmą *žvaigždžių skaityti pasiūsti* „nužudyti“; panašiai latvių (23, 11); rusų: *Звезды считать нельзя – на свою попадешь, она сорвется. Сорвется твоя звезда, и помрешь* „žvaigždžių skaičiuoti negalima – saviškę pataikysi, ji nukris. Nukris tavo žvaigždė, ir numirsi“ (27, 21). Bausmė gali būti ir karpas (guzinai, armėnai, dagestaniečiai bei kt.) (24); dedervinė (dagestaniečiai) (24); šunvo-tė, antai rusai vaikus gąsdindavo: *Будет столько чирьев, сколько они звезд насчитали* „Bus tiek šunvočių, kiek jie žvaigždžių priskaičiavo“ (27, 23). Semantiškai artimi ir tie baltarusių tikėjimai, pagal kuriuos žmogus, turintis karpų, turi, pamatęs krintančią žvaigždę (meteorą), nubraukti jas ranka (25). Savotišku persergėjimu nuo tokio skaičiavimo galima laikyti viename lietuvių tekste nustatomą ribotą galimų suskaičiuoti žvaigždžių skaičių – nuo 5 ligi 10: ... ir imtum, į jas žiūrėdamas ir rodydamas pirštu, minti, skaityti, sakytum: „Gal šita mano? Gal šita mano?..“ – kokius penkis–dešimt kartų... (23, 11).

Papildoma frazeologemos „skaičiuoti žvaigždes“ funkcija yra koncepto „begalybė“ aktualizavimas – dėl negalimybės tokį „skaičiavimą“ užbaigti. Pavyzdžiui, baltarusių: *Колькі на небе зорачак, / Столькі на ніве копачак. / На небе зорачак – не злічу, / На ніве копачак – не згляну* „Kiek danguje žvaigždėlių, / Tiek vagoje gubelių. / Danguje žvaigždėlių – nesuskaičiuoju, / Vagoje gubelių – nesužiūriu“ (iš pjūties dainos); *На небе заблішччалі зоркі. Да толькі там іх, што ў ліку няма* „Danguje suspindo žvaigždės. Tik jų ten tiek, kad ir skaičiaus nėra“ (2, 112). Šia frazeologema nusakomas ir tam tikras „begalinis“ skaičius – pavyzdžiui, baltarusių mįslėje apie žvaigždes ir mėnulį: *Поле незмярона, быдла незлічона, адзін пастух пасе* „Laukas nematuotas, gyvuliai neskaičiuoti, vienas piemuoto gano“ (8, 285), panašiai lietuvių. Arba atitinkamai ilgas laiko tarpas: *І не ўправіцца ён пералічыць, колькі на небе звездаў, як будзець ляцець!* „Ir nė nesuskaičiuos, kiek danguje žvaigždžių, kaip skris“ (3, 17); lenkų: *Nie wyliczam innych cudow w zyciu, y po smierci*

Antoniego S. uczynionych, boby to samo bylo, co nie-przejrzane na Niebe liczyc gwiazdy „Nesuskaičiuojami šv. Antano gyvam esant ir po mirties padaryti stebuklai, nes tai būtų taip pat neįmanoma, kaip danguje žvaigždes skaičiuoti“ (17, 163).

Dar viena frazeologemos funkcija – tradicinis žmogaus darbinės būklės apibūdinimas, kaip jos situacinis komponentas, patarlėse: *Сыты лічыць зоры у небе, а галодны мае думку аб хлебе* „Sotus danguje žvaigždes skaičiuoja, o alkanas apie duoną galvoja“ (6, 1609); *Сядзі да на неба глядзі* „Sėdėk ir į dangų žiūrėk“ (5, 939); *Хто на неба пазірае, той без хлеба падыхае* „Kas į dangų žiūri, tas be duonos dvesia“ (5, 871). Arba taip nusakomas veltui leidžiamas laikas: *Прывяжыце іх [кабыліц-небыліц], пушчай на небе звёзды лічаць, не падохнуць!* „Prieškit jas [pasakų kumeles], tegu danguje žvaigždes skaičiuoja, nepadvės!“; juoba kad šios kumelės buvo pagautos ir pririštos tuomet, kai *забраліся на неба за балакі* „kai nusigavo į dangų virš debesų“ (3, 44). Arba pabrėžiama šitaip leidžiamo laiko mentalinė kokybė: *Разумны гвяздоў з неба не збірае* „Protingas žvaigždžių nuo dangaus nerenka“ (5, 407); *Калі не знае, дык на зоры пазірае* „Jeį nežino, tai į žvaigždes žiūri“ (5, 471); *Няхай тэй серадзіць, хто на неба глядзіць* „Lai tas trečiadienį pasninkauja, kas į dangų žiūri“ (5, 284). Plg. rusų XVII a. priežodį: *Всякий звездарь смотрит на небо, а упадѣт в яму* „Visokie žvaigždininkai žiūri į dangų, o įkris duobėn“ (10, 120).

Kaip matyti iš pateiktų paremių, „skaičiuoti žvaigždes“ ar „žiūrėti į dangų“ folkloro pragmatiniuose kontekstuose pirmiausia reiškė žmogų esant laisvą nuo darbo: bergždžiai leidžiantį laiką ar tuščiai užsisvajojusį. Dar plg. rusų *звезды считать* „dykinėti, tinginiausi“ (18, 125); lenkų: *O to pasterze i pasterki po calych dniach... licza gwiazdy* „O tai piemenys su piemenėmis išstis dienas... žvaigždes skaičiuoja“ (19, 270), ... a ono [dziecko] *zaczelo sobie gwiazdy liczyc na niebie* „... o jis [vaikas] ėmė sau žvaigždes danguje skaičiuoti“ (20, 146).

Ypač pažymėtinos pasakos „Popas Kalistra“ (1, 194), „Vienuolyno viršininkas“ (2, 305) ir kt., kuriose frazeologema „žvaigždes skaičiuoti“ pavartoja kaip viena iš trijų minklių. Situacija tokia: herojus negali įminti vienos iš trijų minklių – suskaičiuoti žvaigždžių ir kreipiasi pagalbos į popo Kalistros brolių, išvartytą vienuolį ar kt., kuris, jau gudraudamas, pasako kokį nors labai didelį skaičių („penki

milijonai“, „tiek ir tiek kadriljonų“ ar pan.) ir pasiūlo minkles uždavusiam Petruį Didžiajam pačiam patikrinti. Šis to negali padaryti, bet atsakymas jam pasirodo tinkamas. Tokiems pasakų motyvams galėjo įtaką padaryti ir paplitę XVIII a. anekdotai apie Chadžą Nasrediną, iš kurių vienas, pavadintas „Kaip suskaičiuoti žvaigždes“, pasakoja, kad lieptas suskaičiuoti žvaigždes Nasredinas rado dvi dingstis išsisukti: dieną – daug žmonių bei reikalų, naktį – sunku danguje žvakę rasti. Tokio pobūdžio tekstuose frazeologema įgauna neutralų pobūdį, nes, viena vertus, veiksmažodis neatliktas, o kita vertus, rastas „tinkamas“ atsisakymas jį atlikti.

LITERATŪRA IR ŠALTINIAI:

1. Чарадзейныя казкі. Склад. К. П. Кабашнікаў, Г. А. Барташэвіч, II. Мінск, 1978 (nurodomas numeris).
2. Легенды і паданні. 2-е выданне. Мінск, 2005 (nurodomas numeris).
3. Чарадзейныя казкі. Склад. К. П. Кабашнікаў, Г. А. Барташэвіч, I. Мінск, 1973 (nurodomas numeris).
4. Выслоўі. Мінск, 1979 (nurodomas numeris).
5. Прыказкі і прымаўкі, II. Мінск, 1976 (nurodomas numeris).
6. Прыказкі і прымаўкі, I. Мінск, 1976 (nurodomas numeris).
7. RAZAUSKAS, D., VAITKEVICIUS, V. The mythological Moon horse as reflected in Baltic archaeology, folklore and linguistics. Iš: *Archaeologia Baltica* 10. Klaipėda, 2008.
8. АВИЛИН, Ц. В. Вобраз нябесных свяцілаў у загадках. Iš: *Матэрыялы VI Міжнароднай навуковай канферэнцыі „Мова-літаратура-культура“*. Мінск, 2010.
9. SKARGA, Piotr. Na Czwartha Niedziele Adwentu, Ewangelia v Lukasza s.w III. Iš: *Kazania na niedziele y święta calego roku*. Krakow, 1618.
10. ДАРКЕВИЧ, В. П., ПЛЕТНЕВА, С. А. Народная культура Средневековья: пародия в литературе и искусстве IX-XVI в.в. Москва, 1992.
11. БОГДАНОВ, К. А. Счёт как текст в фольклоре: <<http://www.ruthenia.ru/folklore/bogdanov3.htm>>, žiūrėta 2012.02.
12. Замо́вы. Склад. Г.А. Барташэвіч. Мінск, 1992 (nurodomas numeris).
13. TAŃSKI, Ignacy. *Wiersze i pisma różne, dzieło pogrobowe*. Warszawa, 1808.
14. ХЕЛЬМОНТ, Францискус Меркуриус, ван. Тайна творения, по видимым и невидимым чудесам его, из Божественнаго Магического Центрального Света... Москва, 1785.
15. Словарь псковских пословиц и поговорок: 13 000 единиц. Сост. В. М. Мокиенко, Т. Г. Никитина. Санкт-Петербург, 2001.
16. *Do ogroda panienskiego: Wespazyana Kochowskiego wojskiego krakowskiego, Pisma wierszem i prozą*, II. Krakow, 1859.
17. *Na tenze sam Fest*. Zbiór z pola kazdmodzięskiego (Sammlung von Feiertagspredigten.) Krakow(?): Pafnucyusz Brzezinski, 1761.
18. МИХЕЛЬСОН, Моисей Ильич. Ходячие и меткие слова: сборник русских и иностранных цитат, пословиц, поговорок, пословичных выражений и отдельных слов (иносказаний). Санкт-Петербург, 1896.
19. FELINSKA, Ewa. *Wspomnienia z podróży do Syberji, pobytu w Berezowie i w Saratowie*. Spisane przez Ewe Felinske, II. Wilno, 1852.
20. BARACZ, Sadok. *Bajki, fraszki, podania, przystowia i piesni na Rusi*. 1866.
21. Палескі Архіў, в. Забужье; в. Мощенка; Зап. Ц. В. Авілін ад М. М. Нікалаенка, 1929 г. н., у в. Талька, Пухавіцкі раён.
22. АФАНАСЬЕВ, А. Н. *Народные русскія сказки*, VII. Санкт-Петербург, 1863.
23. RAZAUSKAS, D. Iš baltų mitinio vaizdymo juodraščių: Žvaigždė. Iš: *Liaudies kultūra*, 2010, Nr. 6.
24. БЕРЕЗКИН, Ю. Е. Тематическая классификация и распределение фольклорно-мифологических мотивов по ареалам: Аналитический каталог, , мотив 145С: «Запрет считать звезды»: <<http://www.ruthenia.ru/folklore/berezkin/>>, žiūrėta 2012.02.
25. Народная медицина: ритуальна-магічная практыка. Уклад., прадм. і паказ. Т. В. Валодзінай. Мінск, 2007.
26. АВИЛИН, Ц. В. Астралогія ў традыцыйнай культуры ўсходніх славян: кароткі нарыс. Iš: *Фальклор і сучасная культура: Матэрыялы III Міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі, 21–22 красавіка 2011 г.*, II. Мінск, 2011.
27. ДОБРОВольСКАЯ, В. Запреты и предписания, связанные с народной астрономией в традиционной культуре центральной России. Iš: *Фальклор і сучасная культура: Матэрыялы III Міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі, 21–22 красавіка 2011 г.*, I. Мінск, 2011.

Specialiai „Liaudies kultūrai“

Iš baltarusių kalbos išvertė Dainius RAZAUSKAS

READINGS

Semantics of the idiom “count the stars in the sky” (based on the Belarusian tradition)

Cimafej AVILIN

The paper presents the results of an analysis of such worldwide-known phrases as “to count the stars.” The analyzed ethnographic material comes from different folklore sources from East Slavonic and Baltic regions. The author reveals a close semantic similarity between the phrases “to count the stars” and “to name the stars.” In scriptural and traditional contexts only a character with supernatural powers (God, a witch, Moon-horse, etc.) may count the stars or name them. In a traditional pragmatic context, this phrase represents different human mental states and actions like orienting in space, wasting time, being out of work. This phrase is also used to define “infinity” in different folkloric texts and the process of “counting stars” is the central component of some magic practices to attract a lucky marriage.